

БЛЕСТЯЩИТЕ ПЛАЖОВЕ

Разказ

Автор: Повей Балкански

Редактор: Ваня Станчева

Всички права запазени – doi:10.4448/BG-The_Glistening_Beaches

Петър седеше на стола и наблюдаваше туристопотока. Не че имаше кой знае какво за наблюдаване. По това време на деня нямаше много хора.

„Тук никога няма много хора – помисли си той със съжаление. – Далеч не е като в центъра на Блестящите!“ Въздъхна и отново зарея поглед.

Трябваше му време да се адаптира към новата ситуация. Беше се преместил наскоро. Все още не познаваше добре новите си колеги, а и честно казано, не му се и искаше да ги познава. Бяха загубеняци. Работеха на мизерно място за мизерни пари, докато той... Той идваше от центъра на курорта. От истинската машина за пари. От същността на туристическия бизнес. Как беше станало така?! Как беше възможно само за един месец да изпадне от челните редици, все още нямаше обяснение.

– Хей, Пешо, отивам до Ванката да си взема сандвич. Ти искаш ли? – Въпросът беше отправен към него от пъпчивия му колега от срещния щанд.

Петър никак не го харесваше. Беше от онези типове, които постоянно се хият и разправят врели-некипели, за да привлекат вниманието на жените. Говореше авторитетно, сякаш знаеше и разбираше всичко. Петър все се чудеше не се ли е поглеждал в огледалото този човек. Беше висок и слаб и макар да бе надхвърлил трийсетте, все още имаше акне. На всичкото отгоре, носеше трудното за изговаряне и запомняне име Костадин.

– Не – отвърна му, – не съм гладен.

Беше почти обяд, но както изглежда, повечето курортисти бяха все още на плажа, защото на малката крайна уличка, на която бе разположена сергията му със сувенири, нямаше почти никой. „Съвсем скоро ще се пренесат от плажа в заведенията“, каза си Петър и въздъхна.

Де да можеше сега да е на старото си работно място, почти в идеалния център на Блестящите плажове! Неслучайно престижният курорт беше кръстен така. Плажната му ивица бе покрита с почти бял пясък, който блестеше силно на слънцето. Това му създаваше блестяща и лъскава атмосфера, или поне така си мислеше той, която привличаше много туристи. Подхранваше еуфорията им и ги караше да харчат много и за различни неща. Бизнесът просто процъфтяваше.

Петър си спомни топлите чувства, които изпитваше преди около два сезона, когато за пръв път бе дошъл в курорта. Прекрасно време! Взеха го на работа веднага благодарение на познанството му с определени хора и го сложиха направо в центъра на огромния курортен комплекс. Тогава продаваше екзотични плодове на малък пазар с още пет сергийки, подобни на неговата. Обратът беше умопомрачителен, а бакшишите – тези, които получаваше, и другите, които си вземаше сам – бяха доста дебели. И изведнъж какво стана? Дали не беше заради малката далаверка с бананите, която направи преди два месеца? Не, нямаше как да са разбрали, беше се потрудил да потули всичко, но все пак...

Може би никога нямаше да разбере, но вече не го и интересуваше. Не го интересуваше нищо. Седеше по цял ден на стола си и гледаше потока от хора, когато го имаше. От време на

време, когато някой спреше пред сергията му, ставаше от стола и му се усмихваше очаквателно, но в крайна сметка рядко продаваше нещо. В края на деня беше принуден да слуша брътвежите на новия си началник, който недоволстваше от малкия или никакъв оборот.

„Гониш клиентелата. Ще те уволня! По цял ден седиш на тоя стол и нищо не правиш. Виж Данаил! – казваше той, сочейки колегата му художник, единственият, който имаше известен успех с туристите в тази крайна и слабо посещавана уличка. – Той говори с клиентите и показва отношение, а ти мълчиш като пукал. Да се стегнеш, момче! Ще те изхвърля като стой, та гледай и окото ми няма да мигне! Купи си разговорник за чужди езици, прави каквото щеш, но до края на месеца искам да ми удвоиш оборота, иначе закривам сергията, така да знаеш!“

Такива бяха думите на ниския му, дебел и мургав началник. Мразеше го. Всъщност мразеше всички и най-вече Данаил. „Да му изгорят картините дано!“, пожелаваше си той. Даже се чудеше дали сам да не ги подпали, но го беше страх, че ще го разкрият, пък и не му се занимаваше. Беше изморен, искаше да си почине от цялата тази дандания.

Проклетата съдба, дето го запокити в покрайнините на рая.

* * *

Петър седеше на пейката сам и дъвчеше сандвич. Обедна почивка? Такова понятие не съществуваше. Беше помолил Коста да му наглежда сергията, докато хапне набързо на плажната алея. И без това нямаше опасност някой да поиска да си купи нещо – това се случваше доста рядко, пък и съседът му по сергия с радост се зае със задачата по охрана. Не се сърдеше и беше отзивчив по природа, което не пречеше на Петър да се старее да го отбягва.

Времето беше доста топло, необичайно за края на лятото, но Петър не обръщаше особено внимание на тези неща. Така или иначе беше свикнал с жегите. Беше прекарал тук цялото лято – един дълъг и плодотворен сезон, завършил толкова неприятно. Какво щеше да прави догодина? Пак на същата сергия ли? Тръпки го побиха.

Мина влюбена двойка. Не му обърнаха никакво внимание. Той ги изглежда завистливо. Едва ли имаха неговите проблеми. Живееха си щастливо и доволно, нали бяха на курорт, а той бе част от механизмът, който правеше възможно да си прекарат добре. Те обаче не го осъзнаваха. Нямаха и представа какви усилия влага. Ако знаеха, щяха да спрат, да си купят някой от безсмислените му сувенири, че да се почувстват по-добре...

Всъщност наистина ли беше така? А, бе, на кого му пукаше какво мислят курортистите. Важното беше да снасят пари, нали са на курорт! За това са дошли тук. Да харчат! Да харчат и да се чувстват добре. А той бе механизмът...

Ох-х...

Блясъкът на слънцето върху ситните морски вълни очерта рибарска лодка в далечината. Не можеше да се види добре, но до брега достигаше глухото боботене на стария ѝ двигател. По принцип обичайна гледка за морето, но непривична за това място, чиито води

се набраздяваха от яхти, джетове, моторници, сърфове, дюшеци, хора...

Всъщност какво правеше рибарска лодка тук? Петър присви очи.

Както и да е, това бяха покрайнините на курорта.

Покрайнините!! А той идваше от едно светло място в центъра...

Май стана време да се връща на сергията. Още само малко...

Трябваше да се върне в търговския рай, но как? Нуждаеше се от план.

Той не беше като останалите на тая забутана улица. Той знаеше какво е да си *там*. И ще се върне. Ей сега ще измисли нещо. Значи, да видим: Той – сам на пейката. Плажът. Морето. Два джета. Глъчка от плажа, но слаба, изпокрили са се по заведенията... Заведенията! Да, това е. Ще стане сервитьор. Готово! Всъщност дали ще се получи? Никога не е работил в ресторант. По всяка вероятност няма да го вземат. Ще предпочетат някого с повече опит или просто персонала от миналия сезон...

А кой работеше на *неговата* сергия за екзотични плодове? Беше нечестно!

В мислите му настъпи пауза. Щеше да се измъкне, сигурен бе. Щеше да промени живота си и да започне собствен бизнес, дори не в този курорт, а в още по-големия – Морски блясък. Там беше истината. Там щеше да отиде.

Хм.

Дали не беше време да се връща?

Плажът. Морето. Затихващото боботене на рибарската лодка в далечината...

За момент се замисли за морето. Дали то беше наясно с това, че на брега му има курорт? Човекът в рибарската лодка несъмнено знаеше отговора на този въпрос. „Той разбира морето, а ние тук, в курорта, разбираме курортистите. Всъщност ние рядко забелязваме морето, освен ако не ни се налага да работим с него. Даже, като се замисля, май можем да минем и без него, стига да имаме достатъчно курортисти...“

Или пък не беше така и точно в морето имаше нещо специално?

Петър се надигна и завлачи крака към работното си място.

„Какви ли ги е надробил оня пъпчивец?“, запита се той.

* * *

– Днес пак нямаш НИКАКЪВ оборот, започва да ми омръзва от тебе...

Дебелият му началник беше снишил глас и му четеше конско зад щанда. Може и да беше алчен, но поне беше потаен. Правеше всичко възможно колегите му да не разберат, но Петър не се съмняваше, че на всички им беше ясно за какво става дума. Според него подобни „разговори“ трябваше да се водят на четири очи. Беше останал с впечатление обаче, че за началника му това си беше обикновен спорт: обичаше да хока някого. Странно, как успяваше, докато говори да оглежда през щанда бавно преминаващата възрастна дама с възголеми прелести, при това без да си прекъсва мисълта.

– Продадох една лакирана раковина на поставка – възрази Петър.

– Ти на това оборот ли му викаш!? Казвам ти, ако не се стегнеш, закривам сергията и си заминаваш у дома. – Прекъсна за секунда и после продължи в друга посока: – А, и няма да напускаш щанда. Днес наминах по обед и те нямаше. Беше оставил на оня пъпчивия да пази стоката. Казвам ти, ако още веднъж направиш нещо такова, те сменям.

– Ама трябваше да обядвам...

– Ще ядеш тука! Вземаш си сандвич от Ванката и си го изядеш на сергията, както правят всички останали. Ще те сменя, да знаеш.

Петър нямаше какво да каже и само гледаше празно пред себе си.

– Хайде, приключвай за днес – продължи шишкото. – Намерил съм ти нова колегка, тя ще поеме тая вечер. Утре сутринта те искам в осем, после ще ти кажа как ще се сменят. Хайде, изчезвай!

Петър бавно влачеше крака по влажния асфалт на централната алея. Около него беше доста шумно. Беше вечер и тълпи от туристи сновяха във всички възможни посоки. Смееха се, викаха, хленчеха, ръкомахаха, иначе казано, почиваха си. Та нали затова бяха дошли – да си починат. От какво ли?

Пътят към квартирата му не минаваше точно оттук, но не му се прибираще. Беше решил да повърви ей така, без посока, преди да се прибере. Естествено, краката му сами го заведоха в центъра. Или може би, следвайки глъчката, се беше насочил към най-забавното и най-шареното място. Постепенно, с приближаването си към централния плаж и площада, започна да го обхваща курортната треска. За миг забрави, че всъщност работи тук. Това му хареса. Дори му се прииска да бъде не търговец, а обзет от еуфория курортист с пачка излишни пари в джоба, жаден за удоволствия.

Каква силна притегателна мисъл имаше в тази идея!

Бръкна в задния си джоб и извади оттам портфейла си. Беше доста отънял, а имаше да плаща наем, пък и с тези заплахи от началника... От друга страна, винаги можеше да изтегли от спестените... Все пак беше по-добре да внимава с парите.

Ех че красиви светещи гривни! Пък не са и много скъпи. Но къде ще носи такова нещо? На сергията ли? Пред колегите? Пфу! Абсурд.

Отмина с чувство на потиснатост. Трябваше да има някаква причина всичките тези хора да идват точно тук, а не някъде другаде. Имаше нещо във въздуха, усещаше го с цялото си тяло.

– Заповядайте! Смешни подскачащи жаби. Носят смях и настроение... – провикна се някой почти до ухото му.

Петър се обърна и ги погледна. Наистина бяха забавни. Без да се замисля много, бръкна в портфейла си и той олекна още повече. След това продължи по алеята с усмивка. Вече беше част от тълпата. Курортист!

След стотина метра не се сдържа и си купи палачинка – по специална рецепта. Не можа да разбере какво точно ѝ е специалното дори след като я изяде, но все пак му стана приятно да е курортист.

Крачеше бодро с омазани от сладкото на палачинката устни и пластмасова дрънкулка в ръка и се усмихваше на минавачите, които в повечето случаи не го забелязваха. Разминаваше се с разни компании, блъскаше се в тях на претъпканата алея, а те, потънали в своите искрящи страсти, пияни и шумни, все така отминаваха.

Щастие! Това беше щастието в неговата най-чиста, най-цялостна и неподправена форма.

Внезапно Петър се почувства ужасно самотен. Стоеше като закован, със застинало лице, наред огромна клокочеща тълпа от хора. Около него всички се смееха, викаха, плуваха в екстаз, а той стоеше на едно място, вперил немиждащ поглед нейде над тълпата, в компанията на една малка пластмасова дрънкулка, напълно самотен.

Прииска му се да не е тук. Завъртя се и се огледа. Погледът му случайно попадна в дълбокото деколте на пищна девойка, която в същия момент минаваше покрай него. Обля го приятна вълна и самотата му като че изчезна за момент, но след това се върна отново заедно с отминаването на девойката, която така или иначе не му обърна внимание.

За пръв път от началото на разходката Петър се замисли накъде точно беше тръгнал. Като че ли му се искаше да отиде до другия край на центъра, където имаше увеселителен парк с виенско колело, но сега се запита какво ще прави там. В главата му постоянно се сменяха ентузиазъм, еуфория и тотално отвращение от живота.

В крайна сметка негативните чувства надделяха, той се обърна и затътри към квартирата си. Огромното топло щастие сякаш изведнъж напусна курорта. Хората си бяха все там, забавленията си бяха все там, последните лъчи на залязващото лятно слънце – също, но всичко вече изглеждаше някак сиво и бездушно. За момент се зачуди той ли се беше променил, или някой бе махнал с вълшебна пръчица и всичко наоколо бе загубило същността си.

Отговорът не го интересуваше. Вече мразеше тълпата. Не искаше да е част от забавлението. Искаше да се махне възможно най-далеч, да отиде на най-тихото място на света. Беше му странно как така допреди малко му се искаше да е приятел едновременно с всички тези отвратителни, блъскащи се като овце хора? Как изобщо беше възможно да си помисли, че ги обича, или по-скоро, че иска да ги обича? Те бяха просто курортисти, снасящи пари механизми, които едва ли се замисляха за нещо повече от това как да се веселят по всички възможни начини и във всеки един момент, ако е възможно – и когато спят. Веселяха се в аванс, защото после цяла година нямаше да го правят. Но си оставаха механизми.

Докато той... той бе разумният, пастирът, този, който разбираше какво всъщност става тук и именно заради това умееше да извлече полза от мястото и времето. Тези глупави курортисти нямаха никакъв избор, освен да му дадат всичките си пари и може би да изтеглят заем, за да му дадат още...

Да, тази мисъл определено му хареса. Той, търговецът – владетел на глупавите курортисти, които, подмамани от блясъка на плажовете, се превръщаха в хилещи се, жадни за удоволствия механизми, които вече не можеха да разсъждават, а само даваха, даваха, даваха...

Спря пред квартирата си усмихнат. Метна пластмасовата дрънкулка към близката кофа за боклук и се опита да забрави, че изобщо я е купувал.

Половин час по-късно легнеше в леглото си все така усмихнат, скръстил ръце под главата си. През отворения прозорец до слуха му

достигаше фалцетното крякане на фолк певицата от съседния ресторант и басовото думкане от близката дискотека. Двата звука се смесваха с общия фонов шум на курорта, който по това време на денонощието достигаше своя пик. Някъде отдалече, като от дъното на огромна зала, се прокрадваше и шумът на прибоя. Само от време на време, намирайки пролука в плътната стена от звуци, той му напомняше и за нещо друго, нещо, което до такава степен беше част от курорта, че някак се беше сляло с него. Може би тъкмо затова хората го забравяха. Любуваха му се, ползваха го, копнееха за него, блъскаха се по плажовете му, но как се чувстваше то, морето, не ги интересуваше. Беше им достатъчно да вземат своя дял радост от него, но никой не се сещаше да му остави нещо в замяна. Никой, освен може би самотният човек в рибарската лодка. Може би.

Петър заспа, чудейки се защо мисълта за рибарската лодка отново бе нахлула в главата му.

* * *

Въпреки че сутринта бе тръгнал към сергията в доста ведро настроение, дневният оборот, както винаги, си остана слаб. Това влизаше в известно противоречие с топлото му вътрешно чувство, но не го притесняваше. Дори не се засегна от празните бръщолевения на дебелия си началник.

Вече беше наясно какво ставаше тук, а и в живота му въобще. Беше наясно откъде идват бедите. Като че ли и преди го беше знаел, но сега някак го разбираше. А това беше важно нещо. Караше го да се държи сериозно и да не обръща внимание на дребни неща като липса на оборот и заядлив работодател. Всичко това си имаше обяснение, при това много просто: сергията беше на грешно място! Да, беше точно толкова елементарно, колкото и изглеждаше. Но той нямаше да сподели новопридобитите си знания с никого, най-малко пък с този нисък закръглен човечец. Имаше си план. Сдържа усмивката си, да не би шефът му да си помисли, че му се подиграва. Щеше да се върне в центъра на курорта, където беше истинската печалба. Беше го решил твърдо. Нищо не можеше да го спре да се махне от това печално и забутано място, от глупавите си колеги, които дебнеха минувачите като лешояди, само и само да се докопат до някоя и друга банкнота. Щеше да отиде на място, където туристите сами изваждат парите от джобовете си и на драго сърце ги бутат в ръцете на учтивите и усмихнати търговци, които безкористно им даряват щастие... Или нещо такова. Имаше цяла зима да измисли начина. Важното бе, че знаеше какво точно иска. Трябваше само да запази устрема.

Изчака да завърши тирадата и след това предаде щанда на зъбатата си колежка, която за два дни беше успяла да стане първа приятелка с всички колеги от алеята. Петър беше напълно убеден, че до края на седмицата тя щеше да познава продавачите и от съседната алея. Беше от онзи тип ужасно „вежливи“ продавачки, които сякаш знаеха всички нужди на клиента още преди той да е влязъл в магазина, че дори и повече – отгатваха нужди, които и самият клиент не подозираше, че има.

Петър мразеше такива хора. Нещо го караше да се чувства като аматьор пред нея. Беше вярно, че подобно умение – да наддумаш клиента и да му пробуташ нещо, което въобще не му трябва – беше доста полезно. Беше вярно и че той не го притежаваше. Но все пак тя беше тук, в покрайнините, което му подсказваше, че всъщност не я бива чак толкова, и това донякъде го успокояваше. Само ако можеше шефът да не му я дава за пример и да не изтъква как е направила два пъти по-голям оборот от него за два пъти по-малко време! Това звучеше твърде невероятно и той се надяваше да не е истина.

Напусна щанда и се отправи отново към центъра с цел да изгони лошите мисли от главата си и да се полюбува отново на яснотата, с която разбираше курортния бизнес.

* * *

Сезонът приключи неочаквано бързо. Тази година севернякът задуха по-рано и плажовете се опразниха. Някои предвещаваха, че това ще доведе до по-топло време в началото на есента, но това, разбира се, нямаше да върне курортистите. Може би тук-там щяха да се появят някои жадни за слънце хора и да разведрят пустите плажове, но като цяло машината за пари беше спряла да се върти за тази година.

По настояване на глупавия си хазяин беше предплатил квартирата си до края на месеца, така че реши да поостане още няколко дни и да пообмисли нещата на спокойствие.

Разхождаше се по празните алеи, облякъл почти всички дрехи, с които разполагаше. Гледаше с умиление останалите курортисти от северните страни, за които времето бе съвсем нормално и нямаше нищо притеснително във внезапно задухалия вятър.

Усещаше се нещо странно и различно в опустелия курорт. Като че ли мястото се бе променило. Първите няколко дни навред се забелязваха търговци, които трескаво събираха стоката от по-малките сергии. Кое то оставаше, бе здраво затваряно и залоствано, опасвано със синджири и катинари. Сега, когато и те си бяха отишли, имаше нещо странно приятно в гледката на затворените щандове и магазини. Безразличните погледи на останалите въпреки всичко продавачи, вече не приканваха минувачите да си закупят от стоката им, а просто сучаеха. Кой знае защо бяха решили да останат. Или може би очакваха онова неясно предсказание за още малко лято в началото на есента? Петър гледаше как надеждите им отлитат заедно с поривите на хладния вятър и как бавно, един по един, събират стоката си и затварят магазините си, слагайки край...

За тази година.

Усещането за неизбежност бе новият жител на курорта.

* * *

Последния ден Петър стана по-рано. Не бързаше, автобусът му потегляше чак следобед, но искаше да направи една последна обиколка.

Кой знае защо краката му го заведоха до крайбрежната алея. Все още бе сутрин. Тънки раздърпани облаци затуляха слънцето и

само леко мистичния блясък в небето подсказваше къде може да се намира. Беше студено. Бученето на морето не бе много силно, но ниските вълни бясно удряха плажа. Чайките и гларусите, сега единствени обитатели на плажа, се гонеха едни други за опаковка от сладолед или друг останал боклук. От време на време някой гарван долиташе да порови из изхвърлените от вълните водорасли. Странно и непонятно място бе курортът в този хладен есенен ден.

Петър се взираше в морето и май не мислеше за нищо, когато до слуха му достигна глухо боботене. Той обърна глава. Рибарската лодка със самотния си обитател отново излизаше в морето. Колко нормално и обичайно изглеждаха те сега. Единственият плавателен съд във все още топлото море.

Обзе го странно усещане за спокойствие и сигурност. Замисли се дали догодина, когато шумните весели курортисти отново ще населят плажа, рибарската лодка отново ще бъде тук. А дали ще прави същото, сякаш нехаейки за курорта?...

Една последна мисъл проблесна в главата му, преди и той да напусне Блестящите плажове:

„Морето, птиците, плажът и рибарската лодка ще бъдат винаги тук.“

Край